

SUBSTANTIV

Substantiv är ord för t.ex. personer, saker, djur, växter.

en flicka

två flickor

en bil

tre bilar

en katt

två katter

ett äpple

fyra äpplen

ett träd

två träd

Former

Substantivet har två former i singular och två former i plural (obestämd och bestämd form):

Singular

Obestämd form	Bestämd form
en flicka	flickan
en bil	bilen
en katt	katten
ett äpple	äpplet
ett träd	trädet

Plural

Obestämd form	Bestämd form
flickor	flickorna
bilar	bilarna
katter	katterna
äpplen	äpplena
träd	träden

Den bestämda formen använder man när den som lyssnar vet vilken person eller sak talaren menar.

VARSÅGOD OCH TA ÄPPLET!

Vilket äpple? Det finns bara ett och lyssnaren vet exakt vilket äpple talaren menar.

VARSÅGOD OCH TA ETT ÄPPLE!

Vilket äpple? Lyssnaren vet inte det. Det finns många äpplen att välja på. Det spelar ingen roll vilket äpple han eller hon tar.

1 Singular

Substantivet har en obestämd artikel, **en** eller **ett**.
Det finns många en-ord men inte så många ett-ord.

Den korta formen av substantivet (t.ex. *bil*) kallas **obestämd form**.

en bil
en penna

ett hus
ett äpple

Substantivet har också en bestämd slutartikel. Den sätter man i slutet på substantivet. Den långa formen av substantivet (t.ex. *bilen*) kallas **bestämd form**.

en bil   **bilen**
en penna   **pennan**

ett hus   **huset**
ett äpple   **äpplet**

Bestämd form

Så här gör man den bestämda formen i singular:

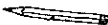
en-ord på konsonant	bil	+ en	bilen
en-ord på vokal	penna	+ n	pennan
ett-ord på konsonant	hus	+ et	huset
ett-ord på vokal	äpple	+ t	äpplet

Den bestämda formen använder man när den som lyssnar vet vilken person eller sak talaren menar. Man använder ofta **han**, **hon**, **den** eller **det** när man fortsätter att tala om en person eller sak i singular.

FÅR JAG LÅNA
PENNAN?

Vilken penna? Lyssnaren vet vilken penna talaren menar. Det finns bara en.

FÅR JAG LÅNA
EN PENNA?

Vilken penna? Lyssnaren vet inte det. Det finns många att välja på. Det spelar ingen roll vilken penna han eller hon lånar ut.

2 Bestämd form singular

Skriv den bestämda formen. Se exempel.

Obestämd form   Bestämd form

en bil   bil

en buss   _____

en hund   _____

en katt   _____

en dörr   _____

en vägg   _____

en stol   _____

en bok   _____

en pärm   _____

en dag   _____

en elev   _____

en tidning   _____

en blomma   _____

en kvinna   _____

en lampa   _____

en karta   _____

en kamera   _____

en pojke   _____

en bulle   _____

en handske   _____

en bro   _____

en fru   _____

en lärare   _____

Obestämd form

Bestämd form

ett barn   _____

ett bord   _____

ett tak   _____

ett golv   _____

ett brev   _____

ett glas   _____

ett hus   _____

ett block   _____

ett jobb   _____

ett år   _____

ett frimärke   _____

ett arbete   _____

ett radergummi   _____

ett häfte   _____

ett kvitto   _____

ett område   _____

ett piano   _____

ett porto   _____

ett foto   _____

ett äpple   _____

ett hjärta   _____

ett knä   _____

ett meddelande   _____

11 Plural

Man bildar (= gör) plural i svenskan på fem olika sätt. Man delar in substantiven i fem olika deklinationer (= grupper).

HUVUDREGEL:

En-ord får oftast **-or**, **-ar** eller **-er** i plural obestämd form.
Ett-ord får oftast **-n** eller **ingen ändelse** i plural obestämd form.

en-ord	-or	en flicka	många flickor
	-ar	en bil	många bilar
	-er	en polis	många poliser
ett-ord	-n	ett äpple	många äpplen
	-	ett hus	många hus -

Plural har precis som singular en **obestämd form** och en **bestämd form**.
Så här gör man den bestämda formen i plural:

<i>Obestämd form</i>		<i>Bestämd form</i>
flickor	flickor + na	flickorna
bilar	bilar + na	bilarna
poliser	poliser + na	poliserna
äpplen	äpplen + a	äpplena
hus -	hus + en	husen

Den bestämda formen använder man när lyssnaren vet exakt vilka personer eller saker talaren menar. Man använder ofta **de** när man fortsätter att tala om en person eller sak i plural.

12 Plural – grupp 1**Singular****-or****-na****Plural***Obestämd form**Bestämd form**Obestämd form**Bestämd form*en lampa
en flicka
en klockalampan
flickan
klockanlampor
flickor
klockorlamporna
flickorna
klockorna

Skriv de former som saknas. Se exempel.

en blomma

blommanblommorblommorna

en tröja

en matta

en kvinna

väskatavlanjackanmössanlådorflaskorstrumporvarorsoppornapaprikornakassornaflugorna**REGEL:**

Ändelsen i obestämd form plural är **-or**. Ändelsen i bestämd form plural är **-na**.
I grupp 1 finns en-ord som slutar på **-a**. (Obs! -a i slutet av ordet försvinner.)

Undantag: t.ex. en ros – rosor, en toffel – tofflor.

SUBSTANTIV

13 Plural – grupp 2

Singular		-ar	Plural	-na
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>		<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
en bil	bil en		bil ar	bil arna
en tidning	tidning en		tidning ar	tidning arna
en kam	kam men		kam mar	kam marna

Skriv de former som saknas. Se exempel.

en vägg	<u>väggen</u>	<u>väggar</u>	<u>väggarna</u>
en stol	_____	_____	_____
en ring	_____	_____	_____
en kopp	_____	_____	_____
en arm	_____	_____	_____
_____	vägen	_____	_____
_____	båten	_____	_____
_____	sängen	_____	_____
_____	hunden	_____	_____
_____	avdelningen	_____	_____
_____	_____	bänkar	_____
_____	_____	stammar	_____
_____	_____	övningar	_____
_____	_____	meningar	_____
_____	_____	dörrar	_____
_____	_____	_____	pärmarna
_____	_____	_____	dukarna
_____	_____	_____	räkningarna
_____	_____	_____	knivarna
_____	_____	_____	skedarna

REGEL:

Ändelsen i obestämd form plural är **-ar**. Ändelsen i bestämd form plural är **-na**.
 I grupp 2 finns bl.a. en-ord som
 – är enstaviga (t.ex. bil, båt, stol, fru, bro)
 – slutar på **-ing** och **-ning** (t.ex. uppfinning, skrytning)

SUBSTANTIV

14 Plural – grupp 3

Singular		-er	Plural	-na
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>		<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
en film	filmen		filmer	filmerna
en student	studenten		studenter	studenterna
en telefon	telefonen		telefoner	telefonerna

Skriv de former som saknas. Se exempel.

en park	<u>parken</u>	<u>parker</u>	<u>parkerna</u>
en text	_____	_____	_____
en polis	_____	_____	_____
en fabrik	_____	_____	_____
en familj	_____	_____	_____
_____	fåtöljen	_____	_____
_____	maskinen	_____	_____
_____	ingenjören	_____	_____
_____	affären	_____	_____
_____	servitrisen	_____	_____
_____	_____	butiker	_____
_____	_____	tabeller	_____
_____	_____	biljetter	_____
_____	_____	cigarretter	_____
_____	_____	journalister	_____
_____	_____	_____	servitörerna
_____	_____	_____	apparaterna
_____	_____	_____	kioskerna
_____	_____	_____	signalerna
_____	_____	_____	frisörerna

REGEL:

Ändelsen i obestämd form plural är **-er**. Ändelsen i bestämd form plural är **-na**.

De flesta substantiven i grupp 3 är **en-ord**.

Många substantiv i grupp 3 har svenska språket lånat från andra språk. Många av dessa substantiv är flerstaviga med betoning på sista stavelsen.

15 Plural – grupp 4

Singular		-n	Plural	-a
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>		<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
ett äpple	äpplet		äpplen	äpplena
ett piano	pianot		pianon	pianona
ett radergummi	radergummit		radergummin	radergummina

Observera:

ett öga	ögat	ögon	ögonen
ett öra	örat	öron	öronen

Skriv de former som saknas. Se exempel.

ett hjärta	<u>hjärtat</u>	<u>hjärtan</u>	<u>hjärtana</u>
ett täcke	_____	_____	_____
ett foto	_____	_____	_____
ett kvitto	_____	_____	_____
_____	snöret	_____	_____
_____	knät	_____	_____
_____	frimärket	_____	_____
_____	området	_____	_____
_____	_____	arbeten	_____
_____	_____	ställen	_____
_____	_____	ärenden	_____
_____	_____	konton	_____
_____	_____	_____	meddelandena
_____	_____	_____	häftena
_____	_____	_____	hårstråna
_____	_____	_____	ansiktena

REGEL:

Ändelsen i obestämd form plural är **-n**. Ändelsen i bestämd form plural är **-a**.
I grupp 4 finns **ett-ord** som slutar på **vokal**.

16 Plural – grupp 5

Singular		Plural	
Obestämd form	Bestämd form	Obestämd form	Bestämd form
ett hus	huset	hus	husen
ett barn	barnet	barn	barnen
ett system	systemet	system	systemen

Observera:

ett exempel	exemplet	exempel	exemplen
ett fönster	fönstret	fönster	fönstren
ett rum	rummet	rum	rummen
ett hem	hemmet	hem	hemmen

Skriv de former som saknas. Se exempel.

ett tak	<u>taket</u>	<u>tak</u>	<u>taken</u>
ett golv	_____	_____	_____
ett brev	_____	_____	_____
ett paket	_____	_____	_____
ett jobb	_____	_____	_____
ett problem	_____	_____	_____
ett år	_____	_____	_____
_____	numret	_____	_____
_____	programmet	_____	_____
_____	bordet	_____	_____
_____	blocket	_____	_____
_____	torget	_____	_____
_____	pärnet	_____	_____
_____	passet	_____	_____